

«Изхороти Ташиев (раиси ҚДАМ Киргизистон Камчибек Ташиев – тавз. ред) нисбати Ворух асосан игвогарона аст: пешниход кардани он чизе, ки априорӣ барои тарафи дигар гайри кобили кабул мебошад, маъноӣ касдан тамоми раванди гуфтушунидро ба бунбасти сарбаста бурда расониданро дорад.

Ва агар дидаву доништа набошад, пас ин бояд аз нотавонии мутлак ва надоштани кобилияти баҳо додани воқеъбинонаи ходисаҳо шаходат диҳад», — гуфт сиёсатшинос ва коршинос оид ба Ховари Миёна ва Осиёи Марказӣ Александр Князев имрӯз ба «Азия-Плюс».

Ба гуфтаи вай, хомӯшии ҷониби Тоҷикистон дар ин вазъ – «рафтори ба истилоҳи мулоим гайриконструктивӣ ва рафтори ҷониби Киргизистон асоснок ба назар мерасад: чаро мушкилоти бе ин ҳам амалан халнашавандаро боз ҳам шадидтар кардан, ҷанг эълон накунад».

«Аммо ин изхорот, аз рӯи мушоҳидаҳои ман, босуръат ва бисёр саҳт мундариҷаи миллатгароии зидди киргизро дар байни тоҷикон, новобаста аз мавқеи расмӣи Душанбе, шадидтар кард. Фикр мекунам, ки воқуниши дахлдор аз ҷониби Киргизистон дер давом нахоҳад кард, яъне маъноӣ онро дорад, ки дарачаи умумии потенсиали низоъ зиёд мешавад», — ҷунин мешуморад коршинос.

Князев мегӯяд, ки на ҷониби Киргизистон ва на ҷониби Тоҷикистон ба ҳалли ин мушкилот омода нестанд, зеро ҷамъшавии зиддиятҳо дар сатҳҳои гуногун аз қадимулайём — аз шахсияти маъмулӣ то байнидавлатӣ идома дорад.

«Ягона роҳи ҳалли ҷунин мушкилоти марзӣ-худудӣ табодули ҳамоҳангшудаи минтақаҳои баҳсии ба ҳам баробар мебошад. Роҳи дигар вучуд надорад, аммо ҳоло он ҳам ба назар номумкин аст, алалхусус бо назардошти рафтори на ҳама вақт муносиби мансабдорон. Харду ҷониб барои мубодилаи мутамаддин бо таъмини ҷуброни зарурӣ ба аҳоли захираҳо надоранд ва ин хатман муноқишаҳои навро ба вучуд меорад, ки дар харду ҳолат ҳам хусусияти иҷтимоӣ доранд, аммо яқинан бо истифода аз тасвири гунаҳгор шарҳ дода мешаванд», — гуфт Князев.

Ба гуфтаи ӯ, тахмин кардан осон аст, ки дар байни аҳолии киргиз кӣ гунахгор эътироф мегардад ва кӣ дар байни аҳолии тоҷик гунахгор шинохта мешавад.

«Кори захматталаб ва тадричӣ зарур буда, барои иваз кардани китъаҳои замин хадди аккал як тимсоли мусбат лозим аст, ки баъдан метавон ба он така кард ва бори дигар таъкид менамоем, ки ин кори имконпазири ягонаи мушкилро идома дод», — хулоса кард Александр Князев.

Аммо, чомеаи Тоҷикистон аз ин изхорот ба ташвиш афтод: корбарони шабакаҳои иҷтимоӣ флешмоби «Ворух иваз нахоҳад шуд»-ро оғоз карданд ва эълон доштанд, ки омодаанд бо ҳар роҳ аз заминҳои худ дифоъ мекунанд. Дар ин мавзӯ коршиносон ва рӯзноманигорон, ходимони фарҳанг ва собик мансабдорон низ суханронӣ карданд.

Аз чумла, собик вазири корҳои хориҷии Тоҷикистон Ҳамроҳон Зарифӣ дар бораи шахсияти раиси Кумитаи давлатии амнияти миллии Қирғизистон гуфта гузашта, изхороти ӯро қомилан ҳазён хонд.

Манбаъ — CenterAsia